A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (tizedik tanács)

2026. június 11.*

„Előzetes döntéshozatal – Szociálpolitika – Vállalkozás átruházása – A munkavállalók jogainak védelme – 2001/23/EK irányelv – A 3. cikk (1) bekezdése – A vállalkozás átruházásának időpontjában fennálló munkaszerződésből eredő kötelezettségeknek a kedvezményezettre történő átszállása – A tagállamok azon lehetősége, hogy előírják az átadó és a kedvezményezett egyetemleges felelősségét – 8. cikk – A munkavállalókra nézve kedvezőbb nemzeti rendelkezések alkalmazása – Az átadó által ki nem fizetett bérkövetelések megfizetésére vonatkozó kötelezettség átszállása – Lehetőség olyan nemzeti rendelkezés alkalmazására, amely egy kötelezettség átszállását a hitelező hozzájárulásához köti”

A C-216/25. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Curtea de Apel Constanța (konstancai ítélőtábla, Románia) a Bírósághoz 2025. március 19-én érkezett, 2025. március 18-i határozatával terjesztett elő a

**ZN**

és

a **GSP Offshore SRL**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (tizedik tanács),

tagjai: J. Passer tanácselnök, M. L. Arastey Sahún, az ötödik tanács elnöke (előadó) és B. Smulders bíró,

főtanácsnok: R. Norkus,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– az Európai Bizottság képviseletében S. Delaude és L. Nicolae, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: román.

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

**Ítéletet**

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a munkavállalók jogainak a vállalkozások, üzletek vagy ezek részeinek átruházása esetén történő védelmére vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2001. március 12-i 2001/23/EK tanácsi irányelv (HL 2001. L 82., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 4. kötet, 98. o.) 3. cikke (1) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a ZN és korábbi munkáltatója, a GSP Offshore SRL között folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amelynek tárgya a ZN által e társaság részére az e társaság és egy másik társaság között létrejött megállapodásnak megfelelően történt vállalkozásátruházás időpontja előtt végzett munkának megfelelő bérkövetelés megfizetése.

## Jogi háttér

### *Az uniós jog*

3 A 2001/23 irányelv (3) és (8) preambulumbekezdése értelmében:

„(3) Szükség van a munkavállalók védelmére a munkáltató személyének megváltozása esetén, különös tekintettel jogaik védelmének biztosítására.

[…]

(8) A jogbiztonság és az átláthatóság érdekében szükségessé vált az átruházás jogi fogalmának tisztázása a Bíróság esetjogának fényében. Ez azonban nem változtatta meg a Bíróságnak [a munkavállalók jogainak a vállalkozások, üzletek vagy ezek részeinek átruházása esetén történő védelmére vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1977. február 14-i 77/187/EGK tanácsi irányelv (HL 1977. L 61., 26. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 217. o.)] hatályára vonatkozó értelmezését”.

4 Ezen irányelv 1. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontja ekként rendelkezik:

„a) Ezt az irányelvet kell alkalmazni valamely vállalkozás, üzlet vagy ezek egy részének más munkáltató részére szerződés alapján történő átruházása vagy összefonódása esetén.

b) Az a) albekezdésnek és ennek a cikknek a további rendelkezései tárgyában, ezen irányelv értelmében akkor jön létre átruházás, ha olyan gazdasági egység kerül átruházásra, amely megtartja identitását, azaz az erőforrások olyan szervezett csoportja marad, amelynek célja, hogy fő vagy kiegészítő gazdasági tevékenységet folytasson.”

5 Ezen irányelv 3. cikke a következőképpen rendelkezik

„(1) Az átadót megillető, az átruházás napján fennálló munkaszerződésből vagy munkaviszonyból eredő jogok és kötelezettségek az ilyen átruházásból eredően átszállnak a kedvezményezettre.

A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az átruházás időpontját követően az átadó és a kedvezményezett egyetemlegesen felelnek az olyan kötelezettségekért, amelyek az átruházás időpontját megelőzően keletkeztek az átruházás napján fennálló munkaszerződésből vagy munkaviszonyból.

[…]

(4) a) Amennyiben a tagállamok másként nem rendelkeznek, az (1) és (3) bekezdést nem kell alkalmazni a munkavállalóknak az öregségi, rokkantsági vagy hozzátartozói ellátásokra vonatkozó jogára a tagállamok jogszabályilag előírt szociális biztonsági rendszereinek keretén kívüli, kiegészítő vállalati vagy vállalatközi nyugdíjrendszerekben.

[…]”

6 Az említett irányelv 8. cikke a következőket mondja ki:

„Ez az irányelv nem korlátozza a tagállamoknak azt a jogát, hogy a munkavállalókra nézve kedvezőbb törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseket alkalmazzanak vagy fogadjanak el, vagy a munkavállalókra nézve kedvezőbb kollektív szerződések alkalmazását engedélyezzék vagy segítsék elő”.

### *A román jog*

#### *A munka törvénykönyve*

7 A 2003. január 24-i Legea nr. 53/2003 privind Codul muncii (a munka törvénykönyvéről szóló 53/2003. sz. törvény, *Monitorul Oficial al României*, I. rész, 2003. február 173-i 72. szám) az alapügy tekintetében alkalmazandó változata (a továbbiakban: a munka törvénykönyve) a 173. cikkében a következőképpen rendelkezik:

„Az átadót megillető, az átruházás napján fennálló munkaszerződésből vagy munkaviszonyból eredő jogok és kötelezettségek az ilyen átruházásból eredően átszállnak a kedvezményezettre”.

#### *A 67/2006. sz. törvény*

8 A 2006. március 22-i Legea nr. 67/2006 privind protecția drepturilor salariaților în cazul transferului întreprinderii, al unității sau al unor părți ale acestora (a munkavállalók jogainak a vállalkozások, üzletek vagy ezek részeinek átruházása esetén történő védelméről szóló 67/2006. sz. törvény; Monitorul Oficial al României, I. rész, 2006. március 28-i 276. szám; a továbbiakban: 67/2006. sz. törvény) 5. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„Az átadót megillető, az átruházás időpontjában fennálló egyéni munkaszerződésekből és alkalmazandó kollektív szerződésekből eredő jogok és kötelezettségek teljes mértékben átszállnak a kedvezményezettre.”

*A polgári törvénykönyv*

9 A 2009. július 17-i Legea nr. 287/2009 privind Codul civil al României (a román polgári törvénykönyvről szóló 287/2009. sz. törvény; Monitorul Oficial al României, I. rész, 2009. július 24-i 511. szám; a továbbiakban: polgári törvénykönyv) 1605. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A tartozásnak az adóssal egyeztetett átvállalása kizárólag akkor hatályos, ha ahhoz a hitelező hozzájárul”.

## Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

10 ZN egy olajplatformon a GSP Offshore alkalmazásában állt.

11 A GSP Offshore az összes munkavállalójával, köztük ZN-vel közölt 2024. február 21-i levelében bejelentette, hogy személyzetét az OMV Petrom Energy Solutions SRL (a továbbiakban: OMV Petrom) veszi át vállalkozásátruházás folytán, az e két társaság által 2024. február 8-án kötött megállapodásnak megfelelően (a továbbiakban: a szóban forgó átruházás). Ezzel az OMV Petrom vált e munkavállalók új munkáltatójává.

12 Az OMV Petrom arról tájékoztatta ZN ügyvédjét, hogy álláspontja szerint a GSP Offshore által a szóban forgó átruházás időpontjában fizetendő, ZN által az utóbbi társaság részére ezen időpontot megelőzően végzett munkának megfelelő munkabér-követelések továbbra is az említett társaságot terhelik, így az OMV Petromnak nem kell átvállalnia e bérkövetelések megfizetésének kötelezettségét.

13 ZN keresetet indított a Tribunalul Constanța (konstancai törvényszék, Románia) előtt annak érdekében, hogy a GSP Offshore-t kötelezzék az említett bérkövetelések megfizetésére.

14 2024. október 11-i ítéletével e bíróság elutasította e keresetet azzal az indokkal, hogy a szóban forgó átruházás következtében az átadó valamennyi joga és kötelezettsége átszállt a kedvezményezettre, vagyis az OMV Petromra, így a GSP Offshore mint átadó mentesült az igényelt bérkövetelések megfizetésének kötelezettsége alól.

15 ZN fellebbezést nyújtott be ezen ítélettel szemben a Curtea de Apel Constanța (konstáncai ítélőtábla, Románia) előtt, amely a kérdést előterjesztő bíróság, azt állítva, hogy a GSP Offshore továbbra is köteles megfizetni e bérköveteléseket, és arra hivatkozott, hogy az OMV Petrom nem vállalja át az említett bérkövetelések megfizetésére vonatkozó kötelezettséget. ZN tehát vitatja, hogy az ugyanezen bérkövetelésekre vonatkozó kötelezettségek átszálltak a GSP Offshore-ról az OMV Petromra.

16 E bíróság rámutat, hogy más, azonos tárgyú és a GSP Offshore, valamint korábbi munkavállalói között folyamatban lévő jogvitákban úgy ítélte meg, hogy e társaság mint átadó továbbra is köteles megfizetni a ki nem fizetett bérköveteléseket, amelyek nem szálltak át a kedvezményezettre.

17 E bíróság rámutat arra, hogy a 2001/23 irányelv 3. cikke (1) bekezdése első albekezdésének megfelelően az átadót megillető, a vállalkozásátruházás időpontjában fennálló munkaszerződésekből eredő jogok és kötelezettségek teljes egészében átszállnak a kedvezményezettre, így e rendelkezés értelmében ezen átruházás következtében valódi

adósságátruházás valósul meg. Az említett rendelkezést a 67/2006. sz. törvény 5. cikkének (1) bekezdése, valamint a munka törvénykönyve 173. cikkének (2) bekezdése ültette át a nemzeti jogba.

18 Ezzel szemben a román jogalkotó a nemzeti szabályozásban nem élt az ezen irányelv 3. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében előírt lehetőséggel, amelynek megfelelően a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az átruházás időpontját követően az átadó és a kedvezményezett egyetemlegesen felelnek az olyan kötelezettségekért, amelyek az átruházás időpontját megelőzően keletkeztek az átruházás napján fennálló munkaszerződésből vagy munkaviszonyból.

19 Ebben az összefüggésben a kérdést előterjesztő bíróság az 1988. május 5-i Berg és Busschers ítéletre (144/87 és 145/87, EU:C:1988:236) hivatkozik, amelyben a Bíróság a 2001/23 irányelv által hatályon kívül helyezett és felváltott 77/187 irányelv 3. cikkének (1) bekezdését értelmezte.

20 Ebben az ítéletben a Bíróság kimondta, hogy e rendelkezést úgy kell értelmezni, hogy a vállalkozás átruházásának időpontját követően az átadó pusztán az átruházás ténye folytán mentesül a munkaszerződésből vagy munkaviszonyból eredő kötelezettségei alól, még akkor is, ha a vállalkozásnál foglalkoztatott munkavállalók nem járulnak hozzá ehhez, vagy ezt ellenzik, nem érintve a tagállamok arra vonatkozó lehetőségét, hogy az átruházás időpontját követően előírják az átadó és a kedvezményezett egyetemleges felelősségét.

21 Mindemellett a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a Bíróság által az említett ítéletben tett megállapításokat a határozathozatal időpontjában fennálló munkaviszonyok összefüggéseire tekintettel kell értelmezni. Márpedig jelenleg figyelembe kell venni mind a Bíróság ítélkezési gyakorlatának fejlődését, különösen a 2001/23 irányelv értelmében vett „vállalkozás átruházásának” fogalmát illetően, mind pedig a munkaviszonyok területén bekövetkezett olyan fejleményeket, amelyek azt bizonyítják, hogy ezen irányelv rendelkezéseire az irányelv által követett céllal ellentétes célból lehet hivatkozni, vagyis annak érdekében, hogy megfosszák a munkavállalókat a vállalkozásátruházás keretében őket megillető jogok védelmétől, nem pedig e védelem biztosítása érdekében.

22 A „vállalkozás átruházásának” fogalmát illetően a kérdést előterjesztő bíróság azt állítja, hogy a 77/187 irányelv elfogadásának időpontjában észszerűnek minősült az a megoldás, amely szerint a kedvezményezett átvállalta az átadónak a vállalkozás átruházása előtt keletkezett tartozásait, mivel a kedvezményezett átvette a vállalkozás eszközeit, a szerződéseket és a követeléseket, így biztosítani tudta a ki nem fizetett bérkövetelések kifizetését. Azóta azonban a Bíróság többek között az 1997. március 11-i Süzen ítéletben (C-13/95, EU:C:1997:141) kimondta, hogy a munkavállalók valamely csoportjának – tárgyi eszközök, termelési eszközök vagy egyéb vagyonelemek összességének átvétele nélküli – megszerzése is vállalkozásátruházásnak minősülhet.

23 Így lehetséges, hogy a vállalkozás átruházása kizárólag bizonyos számú munkavállaló átvételével jár, minden eszköz kizárásával, mint az alapügyben, és hogy az átadó mentesül minden olyan ki nem fizetett bérkövetelés megfizetésének kötelezettsége alól, amely a munkavállalók beleegyezése nélkül a kedvezményezettre száll át.

24 E jogvitát illetően a kérdést előterjesztő bíróság azt állítja, hogy az OMV Petromra vonatkozóan nyilvánosan rendelkezésre álló információkból kitűnik, hogy e társaság 2000 román lej (RON) (hozzávetőleg 400 euró) összegű jegyzett tőkével rendelkezik, ami nem teszi lehetővé az összes áthelyezett munkavállalót megillető bérkövetelések fedezését.

25 E bíróság szerint ilyen esetben úgy kell tekinteni, hogy a 2001/23 irányelv célja nem valósult meg. Éppen ellenkezőleg, ezen irányelv 3. cikke (1) bekezdésének rendelkezései arra szolgálnak eszközül, hogy a munkavállalókat megfosszák a ki nem fizetett bérkövetelések megfizetésének biztosítékától.

26 Ebben az összefüggésben egyrészt az említett bíróság arra keresi a választ, hogy tekintheti-e úgy, hogy az olyan általános jellegű rendelkezés, mint a polgári törvénykönyv 1605. cikke, amely a tartozás engedményezését a hitelező hozzájárulásától teszi függővé, a 2001/23 irányelv 3. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében előírt lehetőség nemzeti jogban való kifejeződésének minősül.

27 Másrészt ugyanezen bíróság emlékeztet arra, hogy az említett irányelv 8. cikke lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a munkavállalókra nézve kedvezőbb törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket alkalmazzanak. E tekintetben e bíróság azt állítja, hogy a polgári törvénykönyv 1605. cikke kedvezőbb azon munkavállaló számára, aki úgy vélve, hogy az ugyanezen irányelv 3. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében előírt szabály valójában hátrányos rá nézve, úgy dönt, hogy a kedvezményezett helyett az átadó ellen indít eljárást.

28 Így a kérdést előterjesztő bíróságban felmerül az a kérdés, hogy annak biztosítása érdekében, hogy a munkavállalók visszaszerezhessék az átadó által a vállalkozásátruházást megelőzően ki nem fizetett bérköveteléseket, alkalmazhatja-e a polgári törvénykönyv 1605. cikkét, ami azt jelenti, hogy a hitelező, vagyis a munkavállaló hozzájárulása hiányában az e bérkövetelésekre vonatkozó tartozás átruházása tekintetében az átadó nem tekinthető úgy, mint aki mentesül azok megfizetésének kötelezettsége alól.

29 E bíróság szerint e lehetőség először is abban az esetben fogadható el, ha a tagállamoknak a 2001/23 irányelv 3. cikke (1) bekezdése második albekezdésének végrehajtására vonatkozó lehetősége átültethető a nemzeti jogba olyan általános jellegű rendelkezések révén, mint a polgári törvénykönyv rendelkezései, és nem kizárólag olyan különös rendelkezések révén, amelyek kifejezetten jelzik, hogy e rendelkezések ezen irányelv átültetésére irányulnak.

30 Amennyiben azt kellene megállapítani, hogy e lehetőség nem valósítható meg általános jellegű rendelkezéssel, felmerül a kérdés, hogy másodszor ezen irányelv 8. cikke lehetővé teszi-e a nemzeti bíróságok számára, hogy az ilyen általános jellegű rendelkezést a munkavállalókra nézve kedvezőbb szabályként alkalmazzák, mint amelyet az említett irányelv 3. cikke (1) bekezdésének első albekezdése előír.

31 E körülmények között a Curtea de Apel Constanța (konstancai ítélőtábla) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„(1) Úgy kell-e értelmezni a 2001/23 irányelv 3. cikkének (1) bekezdését, hogy

1.a) azzal ellentétes az olyan általános jellegű nemzeti jogi szabály alkalmazása, amely valamely kötelezettség két adós közötti átszállását a hitelező hozzájárulásától teszi függővé az ezen irányelv által szabályozott olyan átruházás esetén, amelynek tárgyát az átadót megillető, az átruházás napján fennálló munkaszerződésből vagy munkaviszonyból eredő, a kedvezményezettre átszálló kötelezettségek képezik?

1.b) úgy tekinthető, hogy a szóban forgó bekezdés második albekezdésében foglalt kivételt az irányelvet átültető törvényt követően elfogadott általános jellegű, olyan nemzeti jogi szabály hozza létre, amely a kötelezettség két adós közötti átszállását a hitelező hozzájárulásától teszi függővé, vagy e kivételt különös jogszabályi rendelkezés révén kell létrehozni?

2) Az első két kérdésre adandó nemleges válasz esetén: úgy értelmezhető-e a 2001/23/EK irányelv 8. cikke, hogy az lehetővé teszi az államok (köztük a bíróságok) számára, hogy olyan általános jellegű szabályt alkalmazzanak, amely – a 2001/23/EK irányelv 3. cikke (1) bekezdésének adott nemzeti jogszabály révén átültetett első albekezdéséhez viszonyítva kedvezőbb szabályként – az átadónak a kedvezményezettre történő átruházását megelőzően keletkezett munkabér-követelésekkel kapcsolatos kötelezettségek átszállását a hitelező munkavállaló hozzájárulásától teszi függővé?”

## Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

### *Az első kérdésről*

32 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy a 2001/23 irányelv 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes, ha az ezen irányelv értelmében vett vállalkozásátruházás keretében és az átadó által ki nem fizetett bérkövetelések megfizetését illetően olyan nemzeti rendelkezést alkalmaznak, amely a két adós közötti kötelezettség átszállását a hitelező hozzájárulásától teszi függővé, így az átadó e bérkövetelések megfizetésére vonatkozó kötelezettségeinek a kedvezményezettre történő átszállása az érintett munkavállaló hozzájárulásától függ, és e tekintetben van-e jelentősége annak a körülménynek, hogy e nemzeti rendelkezés általános vagy különös jellegű.

33 Emlékeztetni kell arra, hogy az irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében az átadót megillető, az átruházás napján fennálló munkaszerződésből vagy munkaviszonyból eredő jogok és kötelezettségek az ilyen átruházásból eredően átszállnak a kedvezményezettre.

34 Ezenfelül az említett 3. cikk (1) bekezdésének második albekezdése kimondja, hogy tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az átruházás időpontját követően az átadó és a kedvezményezett egyetemlegesen felelnek az olyan kötelezettségekért, amelyek az átruházás időpontját megelőzően keletkeztek az átruházás napján fennálló munkaszerződésből vagy munkaviszonyból.

35 Először is meg kell állapítani, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy a román jogalkotó a 2001/23 irányelv 3. cikke (1) bekezdésének első albekezdését mind a 67/2006. sz. törvény 5. cikkének (1) bekezdésével, mind pedig a munka törvénykönyve 173. cikkének (2) bekezdésével átültette, de e nemzeti rendelkezésekben nem élt az ezen irányelv 3. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében előírt lehetőséggel.

36 Mindemellett a kérdést előterjesztő bíróság választ keres arra, hogy megállapíthatja-e, hogy e lehetőséget olyan általános jellegű nemzeti rendelkezés útján hajtották végre, mint a polgári törvénykönyv 1605. cikke, amely a tartozás átszállását a hitelező hozzájárulásától teszi függővé. A kérdést előterjesztő bíróság ugyanis annak megállapítására hajlik, hogy a szóban forgó átruházás keretében meg kell állapítani, hogy az átadó által az érintett munkavállalónak az ezen átruházás időpontját megelőzően fizetendő bérkövetelések megfizetésére vonatkozó kötelezettség e munkavállaló beleegyezése hiányában nem szállt át a kedvezményezettre.

37 E tekintetben először is emlékeztetni kell arra, hogy az 1988. május 5-i Berg és Busschers ítélet (144/87 és 145/87, EU:C:1988:236) 11. pontjában a Bíróság a 77/187 irányelv 3. cikkének (1) bekezdését illetően, amely lényegében egyenértékű a 2001/23 irányelv 3. cikkének (1) bekezdésével, kimondta, hogy egy vállalkozás átruházása a munkáltató szerződésből vagy munkaviszonyból eredő kötelezettségeinek az átadóról a kedvezményezettre történő teljes körű átszállását vonja maga után, a tagállamok azon lehetőségének fenntartásával, hogy előírják az átadó és a kedvezményezett egyetemleges felelősségét az átruházást követően. A Bíróság ebből azt a következtetést vonta le, hogy amennyiben a tagállamok nem élnek ezzel a lehetőséggel, az átadó pusztán az átruházás tényével mentesül munkáltatóként fennálló kötelezettségei alól, és e joghatás nem függ az érintett munkavállalók hozzájárulásától.

38 Ezen ítélet 12. pontjában a Bíróság megállapította, hogy ez az értelmezés megfelel a 77/187 irányelv által követett célnak, amely a munkáltató személyének megváltozása esetén a munkavállalók jogainak védelme azáltal, hogy lehetővé teszi számukra, hogy az átadóval kötött megállapodás szerinti feltételekkel lépjenek munkaviszonyba az új munkáltatóval.

39 Ezenkívül az említett ítélet 13. pontjában a Bíróság rámutatott, hogy a munkaszerződésből eredő kötelezettségek ilyen teljes körű átszállásának előírásával ez az irányelv figyelmen kívül hagyja azt – az ugyanezen ítélet alapjául szolgáló ügy alapeljárásának felperesei által hivatkozott – elvet, amely szerint az adós személyének megváltoztatása csak a hitelező hozzájárulásával történhet. A Bíróság hozzátette, hogy az említett irányelv 3. cikke (1) bekezdésének második albekezdése azáltal, hogy lehetőséget biztosít a tagállamoknak arra, hogy előírják az átadó és a kedvezményezett egyetemleges felelősségét az átruházást követően, lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a munkaszerződésből eredő kötelezettségek teljes körű átszállásának szabályát összeegyeztessék a belső jogrendjük elveivel.

40 Ekként a Bíróság kimondta, hogy a 77/187 irányelv 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a vállalkozás átruházásának időpontját követően az átadó mentesül a szerződésből vagy a munkaviszonyból eredő kötelezettségei alól pusztán az átruházás ténye folytán, még akkor is, ha a vállalkozásnál foglalkoztatott munkavállalók nem járulnak hozzá ehhez, vagy ezt ellenzik, a tagállamok azon lehetőségének fenntartásával, hogy az átruházás időpontját követően előírják az átadó és a kedvezményezett egyetemleges felelősségét (1988. május 5-i Berg és Busschers ítélet, 144/87 és 145/87, EU:C:1988:236, 14. pont).

41 Márpedig, amint az a jelen ítélet 35. pontjából kitűnik, a román jogalkotó az e pontban említett nemzeti rendelkezésekben nem élt azzal a lehetőséggel, hogy a 2001/23 irányelv 3. cikke (1) bekezdésének második albekezdése alapján előírja az átadó és a kedvezményezett egyetemleges felelősségét.

42 Másodszor emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság azt is kimondta, hogy a 2001/23 irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében a munkávallalók részére megállapított jogok tényleges érvényesülése nem köthető sem az átadónak, vagy akár a kedvezményezettnek, sem a

munkavállaló képviselőinek, sem pedig maguknak a munkavállalóknak a hozzájárulásához, kivéve ez utóbbiak vonatkozásában azt az egy esetet, miszerint jogosultak szabadon úgy dönteni, hogy az említett átruházást követően az új munkáltatóval nem kívánják a munkaviszonyt folytatni (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 1991. július 25-i d'Urso és társai ítélet, C-362/89, EU:C:1991:326, 11. pont; 2002. január 24-i Temco ítélet, C-51/00, EU:C:2002:48, 35. és 36. pont; 2005. május 26-i Celtec ítélet, C-478/03, EU:C:2005:321, 37. pont).

43 E tekintetben meg kell állapítani, hogy ez utóbbi fenntartás az alapügy keretében nem tűnik relevánsnak. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnő információk szerint ugyanis, amelyeket adott esetben a kérdést előterjesztő bíróság feladata megerősíteni, a jelen ügyben az érintett munkavállaló nem a kedvezményezettel fennálló munkaviszonyának fenntartását vitatja, hanem csupán azt a tényt, hogy a szóban forgó átruházást követően az átadó mentesült az e munkavállaló által ezen átadó részére végzett munkának megfelelő bérkövetelések kifizetésére vonatkozó kötelezettségek alól.

44 Harmadszor és utolsósorban az ítélkezési gyakorlatból következik, hogy a 2001/23 irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében előírt átruházás a munkavállalók valamennyi jogára kiterjed, amennyiben azok nem tartoznak az ezen irányelv 3. cikkének (4) bekezdésében előírt, e rendelkezés alkalmazása alóli kivételek valamelyikének hatálya alá (lásd ebben az értelemben: 2015. január 28-i Gimnasio Deportivo San Andrés végzés, C-688/13, EU:C:2015:46, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), függetlenül attól, hogy e jogok a vállalkozás átruházását követően vagy azt megelőzően keletkeztek-e (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 1985. február 7-i Abels ítélet, 135/83, EU:C:1985:55, 37. és 38. pont).

45 A Bíróság azt is pontosította, hogy mivel az említett irányelv 3. cikke (1) bekezdésének második albekezdése felhatalmazza a tagállamokat annak előírására, hogy „az átruházás időpontját követően" az átadó és a kedvezményezett egyetemlegesen felel az átruházás időpontját megelőzően az átruházás időpontjában fennálló munkaszerződés vagy munkaviszony következtében esedékessé vált kötelezettségekért, elsősorban a kedvezményezett felel az átruházás időpontjában fennálló munkavállalói jogokból eredő terhek viseléséért (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 1985. február 7-i Abels ítélet, C-135/83, EU:C:1985:55, 36. pont).

46 Következésképpen, és tekintettel a jelen ítélet 39. és 44. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatra is, el kell utasítani egy olyan elv relevanciáját a 2001/23 irányelv 3. cikke (1) bekezdésének értelmezése szempontjából, mint amelynek a polgári törvénykönyv 1605. cikkében átvett szabály felel meg, amely szerint az adós a hitelezői hozzájárulása nélkül nem ruházhatja át harmadik személyre tartozásait, ideértve az átadó által az érintett munkavállalóra a vállalkozásátruházás időpontja előtt fizetendő bérkövetelések megfizetésére vonatkozó kötelezettség átruházását is, fenntartva azonban a tagállamoknak az e 3. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében említett azon lehetőségét, hogy előírják az átadó és a kedvezményezett egyetemleges felelősségét ezen időpontot követően.

47 Ami közelebbről e második albekezdést illeti, hangsúlyozni kell, hogy az nem az említett 3. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében kimondott azon alapelvtől való eltérésre irányul, amely szerint a kedvezményezett az átruházás következtében felelőssé válik a munkaszerződésből eredő kötelezettségekért, hanem arra, hogy lehetővé tegye ezen alapelv alkalmazásának kiegészítését annak előírásával, hogy e felelősség a kedvezményezett mellett továbbra is terhelheti az átadót.

48 Így a 2001/23 irányelv 3. cikke (1) bekezdésének második albekezdése nem teszi lehetővé az említett alapelv akadályozását, amelynek megfelelően a munkaszerződésből eredő kötelezettségek teljeskörűen átszállnak a kedvezményezettre, még akkor sem, ha a vállalkozásnál alkalmazott munkavállalók ahhoz nem járulnak hozzá, vagy azt ellenzik, amint az a jelen ítélet 40. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatból kitűnik.

49 Következésképpen e rendelkezés semmiképpen sem hajtható végre olyan szabállyal, amely e kötelezettségek átszállását a munkavállaló hozzájárulásától teszi függővé, függetlenül attól, az első kérdésben kiemelt körülménytől, hogy e szabályt általános vagy különös jellegű nemzeti rendelkezés írja-e elő.

50 Meg kell továbbá jegyezni, hogy a 2001/23 irányelv 3. cikke (1) bekezdésének ezen értelmezését nem kérdőjelezhetik meg a kérdést előterjesztő bíróság által az előzetes döntéshozatal iránti kérelmében előadott, a jelen ítélet 21. pontjában felidézett körülmények.

51 E bíróság ugyanis először is azt állítja, hogy az 1988. május 5-i Berg és Busschers ítélet (144/87 és 145/87, EU:C:1988:236) óta a Bíróságnak a „vállalkozás átruházásának” fogalmára vonatkozó ítélkezési gyakorlata megváltozott, amint azt az 1997. március 11-i Süzen ítélet (C-13/95, EU:C:1997:141) is bizonyítja.

52 E tekintetben elegendő rámutatni arra, hogy az az elv, amely szerint a vállalkozás átruházásának időpontjában fennálló munkaszerződésekből eredő jogok és kötelezettségek teljeskörűen átszállnak a kedvezményezettre, anélkül hogy e joghatást többek között a munkavállalók beleegyezésétől lehetne függővé tenni, a Bíróságnak az 1988. május 5-i Berg és Busschers ítéletet (144/87 és 145/87, EU:C:1988:236) követő ítélkezési gyakorlatában jól megszilárdult elv, amint azt különösen a jelen ítélet 42. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlat mutatja.

53 Mindenesetre, amint az a 2001/23 irányelv (8) preambulumbekezdéséből következik, noha a jogbiztonság és az átláthatóság érdekében szükségessé vált az „átruházás” jogi fogalmának pontosítása a Bíróság ítélkezési gyakorlatának fényében, ez, az említett irányelv 1. cikke (1) bekezdésének b) pontjában foglalt pontosítás nem eredményezte a 77/187 irányelv, következésképpen a 2001/23 irányelv hatályának módosítását.

54 Másodszor, a kérdést előterjesztő bíróság azt állítja, hogy a munkaviszonyok területén bekövetkezett változások azt mutatják, hogy a 2001/23 irányelv rendelkezéseire hivatkozni lehet az irányelv által követett céllal ellentétes céllal, vagyis annak érdekében, hogy a munkavállalókat megfosszák jogaiknak a vállalkozásátruházás keretében történő védelmétől, nem pedig e védelem biztosítása érdekében.

55 E tekintetben emlékeztetni kell arra, miként az a jelen ítélet 38. pontjában megállapításra került, hogy amint az a 2001/23 irányelv (3) preambulumbekezdésének fényében értelmezett 3. cikkéből következik – ezen irányelv arra irányul, hogy a munkáltató személyének megváltozása esetén biztosítsa a munkavállalók jogainak védelmét, lehetővé téve számukra, hogy ugyanolyan feltételekkel maradhassanak az új munkáltató alkalmazásában, mint amilyenekben az átadóval megállapodtak. Ezen irányelv célja annak biztosítása, hogy a munkaszerződések, illetve munkaviszonyok a kedvezményezettel – amennyire lehetséges – módosítás nélkül folytatódjanak, annak megakadályozása érdekében, hogy az érintett munkavállalók önmagában az átruházás miatt kedvezőtlenebb helyzetbe kerüljenek (2020. szeptember 9-i TMD Friction és TMD Friction EsCo ítélet, C-674/18 és C-675/18, EU:C:2020:682, 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Mindemellett, amint az a jelen ítélet 37. és 38. pontjából következik, az ilyen átruházás

– az e 3. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében előírt, a jelen ügyben nem releváns lehetőségnek alkalmazására is figyelemmel – azzal a hatással is jár, hogy mentesíti az átadót munkáltatóként fennálló kötelezettségei alól.

56 Márpedig, amint arra az Európai Bizottság az írásbeli észrevételeiben rámutat, emlékeztetni kell arra, hogy az uniós szabályozás alkalmazását nem lehet oly módon kiterjeszteni, hogy vonatkozzon az abból a célból végrehajtott ügyletekre, hogy csalárd módon vagy visszaélésszerűen részesüljenek az uniós jog által biztosított előnyökből. Az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy a visszaélésszerű magatartás bizonyításához egyrészt objektív körülmények együttese szükséges, amelyből az következik, hogy az uniós szabályozás által előírt feltételek formális tiszteletben tartása ellenére nem valósul meg e szabályozás célja, másrészt pedig egy szubjektív elem szükséges, amely azon szándékban áll, hogy az uniós szabályozáson alapuló előnyt az annak megszerzéséhez szükséges feltételek mesterséges módon való megteremtése útján szerezzék meg (2025. október 30-i Mercedes-Benz Bank és Volkswagen Bank ítélet, C-143/23, EU:C:2025:837, 79. és 81. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

57 Végső soron a kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy az előtte folyamatban lévő jogvitákban megvizsgálja a visszaélésszerű magatartás fennállását, figyelembe véve az ügy valamennyi tényét és körülményét, ideértve az azon ügyletet követő tényeket és körülményeket is, amelyek tisztességtelen jellegére hivatkoznak (2025. október 30-i Mercedes-Benz Bank és Volkswagen Bank ítélet, C-143/23, EU:C:2025:837, 82. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

58 A fenti indokok összességére tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2001/23 irányelv 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes, ha az ezen irányelv értelmében vett vállalkozásátruházás keretében és az átadó által ki nem fizetett bérkövetelések megfizetését illetően olyan nemzeti rendelkezést alkalmaznak, amely a két adós közötti kötelezettség átszállását a hitelező hozzájárulásától teszi függővé, így az átadó e bérkövetelések megfizetésére vonatkozó kötelezettségeinek a kedvezményezettre történő átszállása az érintett munkavállaló hozzájárulásától függ, és e tekintetben nincs jelentősége annak a körülménynek, hogy e nemzeti rendelkezés általános vagy különös jellegű.

### *A második kérdésről*

59 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy a 2001/23 irányelv 8. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy az az ezen irányelv értelmében vett vállalkozásátruházás keretében és az átadó által ki nem fizetett bérkövetelések megfizetését illetően lehetővé teszi egy olyan nemzeti rendelkezés alkalmazását, amely a két adós közötti kötelezettség átszállását a hitelező hozzájárulásától teszi függővé, így az átadó e bérkövetelések megfizetésére vonatkozó kötelezettségeinek a kedvezményezettre történő átszállása az érintett munkavállaló hozzájárulásától függ.

60 E 8. cikk előírja, hogy az említett irányelv nem korlátozza a tagállamoknak azt a jogát, hogy a munkavállalókra nézve kedvezőbb törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseket alkalmazzanak vagy fogadjanak el, vagy a munkavállalókra nézve kedvezőbb kollektív szerződések alkalmazását engedélyezzék vagy segítsék elő.

61 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy ugyanezen irányelv az általa szabályozott területnek csupán részleges harmonizációjára irányul, lényegében kiterjesztve a munkavállalóknak a különböző tagállamok jogrendjeiben külön-külön biztosított védelmet a vállalkozásátruházás esetére is. Az irányelvnek nem célja tehát az Európai Unió egészére kiterjedő, egységes

szempontoknak megfelelő védelmi szint létrehozása (2014. szeptember 11-i Österreichischer Gewerkschaftsbund ítélet, C-328/13, EU:C:2014:2197, 22. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

62 Mindazonáltal a 2001/23 irányelv 8. cikke értelmében a munkavállalókra nézve kedvezőbb nemzeti rendelkezések alkalmazása nem eredményezheti egyúttal az említett irányelv, különösen annak 3. cikkének (1) bekezdése által a munkavállalók számára biztosított minimális védelem sérelmét, amely védelemnek megfelelően a munkaszerződésből eredő jogok és kötelezettségek teljeskörűen átszállnak a kedvezményezettre (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2019. november 19-i TSN és AKT ítélet, C-609/17 és C-610/17, EU:C:2019:981, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat, 2023. március 2-i MÁV-START ítélet, C-477/21, EU:C:2023:140, 51. pont).

63 Az ilyen nemzeti rendelkezések alkalmazása nem sértheti az említett irányelv koherenciáját vagy az általa követett célokat sem (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2019. november 19-i TSN és AKT ítélet, C-609/17 és C-610/17, EU:C:2019:981, 51. pont; 2025. június 12-i Tallinna linn ítélet, C-219/24, EU:C:2025:442, 48. pont).

64 Márpedig, még azt feltételezve is, hogy egy kötelezettség két adós közötti átruházását a hitelező hozzájárulásától függővé tevő olyan nemzeti rendelkezés, mint a polgári törvénykönyv 1605. cikke, a munkavállalók számára kedvezőbb rendelkezésnek minősül, mint a 2001/23 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése, meg kell állapítani, hogy az ilyen nemzeti rendelkezés alkalmazása sértené az e 3. cikk (1) bekezdésének alapját képező elvet, amely szerint a kedvezményezett az átruházás folytán teljeskörűen felelőssé válik a munkaszerződésből eredő kötelezettségekért, ideértve azt az esetet is, amikor az érintett munkavállalók nem járulnak hozzá ehhez, vagy azt ellenzik, amint az az első kérdésre nyújtott válaszból következik. E körülmények között az ilyen nemzeti rendelkezés alkalmazása sértené ezen irányelv koherenciáját, valamint az irányelv, különösen az említett 3. cikk (1) bekezdése által a munkavállalók számára biztosított minimális védelmet.

65 A fenti indokok összességére tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2001/23 irányelv 8. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal az ezen irányelv értelmében vett vállalkozásátruházás keretében és az átadó által ki nem fizetett bérkövetelések megfizetését illetően ellentétes egy olyan nemzeti rendelkezés alkalmazása, amely a két adós közötti kötelezettség átszállását a hitelező hozzájárulásától teszi függővé, így az átadó e bérkövetelések megfizetésére vonatkozó kötelezettségeinek a kedvezményezettre történő átszállása az érintett munkavállaló hozzájárulásától függ.

## A költségekről

66 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (tizedik tanács) a következőképpen határozott:

**1) A munkavállalók jogainak a vállalkozások, üzletek vagy ezek részeinek átruházása esetén történő védelmére vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2001. március 12-i 2001/23/EK tanácsi irányelv 3. cikkének (1) bekezdését**

**a következőképpen kell értelmezni:**

**azzal ellentétes, ha az ezen irányelv értelmében vett vállalkozásátruházás keretében és az átadó által ki nem fizetett bérkövetelések megfizetését illetően olyan nemzeti rendelkezést alkalmaznak, amely a két adós közötti kötelezettség átszállását a hitelező hozzájárulásától teszi függővé, így az átadó e bérkövetelések megfizetésére vonatkozó kötelezettségeinek a kedvezményezettre történő átszállása az érintett munkavállaló hozzájárulásától függ, és e tekintetben nincs jelentősége annak a körülménynek, hogy e nemzeti rendelkezés általános vagy különös jellegű.**

**2) A 2001/23 irányelv 8. cikkét**

**a következőképpen kell értelmezni:**

**azzal az ezen irányelv értelmében vett vállalkozásátruházás keretében és az átadó által ki nem fizetett bérkövetelések megfizetését illetően ellentétes egy olyan nemzeti rendelkezés alkalmazása, amely a két adós közötti kötelezettség átszállását a hitelező hozzájárulásától teszi függővé, így az átadó e bérkövetelések megfizetésére vonatkozó kötelezettségeinek a kedvezményezettre történő átszállása az érintett munkavállaló hozzájárulásától függ.**

Aláírások